

Dosarul nr. 2r-913/16

Instanța de fond: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău - Puica Viorica
Instanța de apel: CA Chișinău – V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova,

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

judecătorul:

Judecători:

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat, Maria Ghervas,

judecând recursul declarat de către Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rodionov Alexandr împotriva Valentinei Dermenji și Dmitrii Dermenji, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP”, Rodionov Oxana, Grigorescu Ala privind declararea valabilității actului juridic și înregistrarea în registrul bunurilor imobile, cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji către Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Rodionov Alexandr, Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP” și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității actului juridic și grevării dreptului de proprietate, cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni către Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica, Societatea cu Răspundere Limitată „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji privind încasarea sumei și deposedarea de bunuri cu transmiterea în posesia băncii pentru vânzare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea apelanților cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului,

CONSTATĂ:

La 01 aprilie 2014 Rodionov Alexandr s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Dermenji, intervenient accesoriu OCT Chișinău, solicitând declararea valabilității contractului de schimb nr. 3054 din 14.07.2001, încheiat între Valentina Dermenji și Rodionov Alexandr în privința ap. 1 situat în mun.

Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1, ap. 10 din mun. Chișinău, str. I. Neculce nr. 3/2, precum și dispunerea înregistrării la OCT Chișinău a contractului de schimb nr. 3054 din 14.07.2001, cu operarea rectificărilor respective în Registrul bunurilor imobile al ÎS „Cadastru”, înscrierea dreptului de proprietate asupra ap. 1, situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1, nr. cadastral 010010515601001 pe numele lui Rodionov Alexandr. (f.d. 4, vol. I)

La 29 ianuarie 2015 BC „ProCreditBank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica, SRL „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji, solicitând încasarea în mod solidar de la SRL „UCFESTIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica și SRL „Cotcom-Grup” a datoriei acumulate conform contractelor de credit în mărime de 10 295,54 Euro și a taxei de stat în mărime de 6173,71 lei, încasarea în mod solidar de la SRL „UCFESTIV GRUP”, Cotic Iurie, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr a datoriei în mărime de 44 939,40 Euro și a taxei de stat în mărime de 26 947,87 lei, încasarea de la SRL „UCFESTIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica a datoriei acumulate în mărime de 21 343,67 lei și a taxei de stat în mărime de 640 lei, precum și deposedarea silită a pîrîților cu transmiterea bunurilor ipotecate pentru a fi vîndute de sinestătător în vederea achitării datoriilor acumulate în baza contractelor de credit. (f.d. 81-85, vol. I)

Prin încheierea din 07 aprilie 2015 s-a dispus conexarea dosarului nr. 2-1332/14 intentat la acțiunea lui Rodionov Alexandr către Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji, intervenienți accesorii BC „ProCreditBank” SA, SRL „UCFESCIV GRUP” și ÎS „Cadastru” privind declararea valabilității actului juridic cu dosarul nr. 2-401/15 intentat la acțiunea BC „ProCreditBank” SA către SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica, SRL „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji privind încasarea sumei și deposedarea de bunuri cu transmiterea în posesia băncii pentru vînzare, cu scopul soluționării mai rapide și justă a litigiilor. (f.d. 54, vol. II)

La 06 mai 2015 Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către BC „ProCreditBank” SA, intervenienți accesorii Rodionov Alexandr, SRL „UCFESCIV GRUP” și OCT Chișinău, solicitînd declararea nulității cu efect retroactiv din momentul încheierii contractului de ipotecă nr. 41005029/41023600 (A) din 17.08.2012, anularea grevării dreptului de proprietate asupra ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1 cu nr. cadastral 010010515601001 prin radierea din Registrul bunurilor imobile al ÎS „Cadastru” a contractului de ipotecă nr. 41005029/4102360 (A) din 17.08.2012, declararea nulității parțiale cu efect retroactiv din momentul încheierii contractului de credit nr. 41005029/4102360 (A) din 17.08.2012, în partea constituirii garanțiilor de rambursare a creditului, prin excluderea din conținutul acestui act juridic a clauzei/clauzelor referitoare la bunul imobil ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1, anularea grevării dreptului de proprietate asupra ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1, prin radierea din Registrul bunurilor imobile al ÎS „Cadastru” a contractului de credit nr. 41005029/4102360 (A) din 17.08.2012. (f.d. 4-5, vol.II)

Prin încheierea din 29 iunie 2015 dosarul civil nr. 2-1332/14 intentat la acțiunea lui Rodionov Alexandr către Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji, intervenienți

accesorii BC „ProCreditBank” SA, SRL „UCFESCIV GRup” și ÎS „Cadastru” privind declararea valabilității actului juridic și acțiunea BC „ProCreditBank” SA către SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica, SRL „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji privind încasarea sumei și deposedarea de bunuri cu transmiterea în posesia băncii pentru vânzare, cu scopul soluționării mai rapide și justă a litigiilor, precum și dosarul nr. 2-2287/15 intentat la acțiunea Valentinei Dermenji și Dmitrii Demerji împotriva BC „ProCreditBank” SA privind nulitatea actelor au fost conexate într-o singură procedură. (f.d. 55, vol. II)

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 23 martie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Rodionov Alexandr către Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji, intervenienți accesorii OCT Chișinău, BC „ProCreditbnak” SA, SRL „UCFESCIV GRUP”, Rodionov Oxana, Grigorescu Ala privind declararea valabilității actului și înregistrarea în registru ca fiind neîntemeiată. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji către BC „ProCreditBank” SA, intervenienți accesorii Rodionov Alexandr, SRL „UCFESCIV GRUP”, OCT Chișinău privind declararea nulității actului juridic și grevării dreptului de proprietate ca fiind neîntemeiată. S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către BC „ProCreditBank” SA către SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iuire, Cotic Aurica, SRL „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji privind încasarea sumei și deposedarea de bunuri, cu transmiterea în posesia băncii pentru vânzare. S-a încasat în mod solidar de la SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica și SRL „Cotcom-Grup” în beneficiul BC „ProCreditBank” SA suma de 8218,13 euro cu titlu de datorii acumulate potrivit contractelor de credit nr. 41005029/41002797 și nr. 41005029/41002809 din 30.09.2011 și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6173,71 lei. S-a încasat în mod solidar de la SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Velișco Serghei și Rodionov Alexandr în beneficiul BC „ProCreditBnak” SA suma de 39 661,97 euro cu titlu de datorie acumulată conform contractului de credit nr. 41005029/41023600 din 17.08.2012 și cheltuielile de judecată în mărime de 26 947,87 lei. S-a încasat în mod solidar de la SRL „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie și Cotic Aurica în beneficiul BC „ProCreditBank” SA cheltuielile de judecată în sumă de 640 lei. S-a transmis în posesia BC „ProCreditBank” SA ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1, cu suprafața de 50,6 m.p., nr. cadastral 0100105.156.01.001, care aparține cu titlu de proprietate Valentinei Dermenji și lui Dmitrii Dermenji pentru a fi vândut silit cu scopul stingerii datoriei acumulate conform contractului de credit. S-a dispus de a evacua din ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Zelinski nr. 28/1 transmis în posesia BC „ProCreditBnak” SA, toate persoanele, precum și bunurile care le aparțin. S-a transmis în posesia BC „ProCreditBank” SA autocamionul de marca KAMAZ 5320, anul producerii 1989, n/î C KC 142, șasiul 0352401, motorul nr. 549573, tipul caroseriei BENĂ, care aparține cu titlu de proprietate SRL „Cotcom-Grup”, pentru a fi vândut silit în scopul stingerii datoriei acumulate conform contractului de credit. S-a transmis în posesia BC „ProCreditBnak” SA două forme pentru turnat ciment, care aparțin cu titlu de proprietate lui Cotic Iurie, care se află în mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 8

pentru a fi vândute în scopul stingerii datoriei acumulate conform contractelor de credit. (f.d. 118-119, 128-145, vol. II)

La 20 aprilie 2016 Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji, Dmitrii Dermenji și Velișco Serghei au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 23 martie 2016, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond. Totodată, apelanții au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, în temeiul art. 85 alin. (4) CPC, pe motiv că sunt într-o situație financiară plecară. (f.d 126-127, vol. II)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 s-a respins cererea apelanților Alexandr Rodionov, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 23 martie 2016 și s-a stabilit termen pînă la data de 12 octombrie 2016 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 18 750 lei.

La 28 septembrie 2016 Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016.

În motivarea cererii de recurs recurenții au invocat că la emiterea încheierii contestate instanța de apel a interpretat în mod eronat art. 85 alin. (4) CPC, pricina fiind examinată în absența participanților la proces, cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, constituind temei pentru casarea acesteia.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii în conformitate cu art. 425 CPC este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău nu a expediat copia încheierii din 14 septembrie 2016 în adresa părților. Prin telefonograma din 16.09.2016 se confirmă că Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dermenji Dmitrii au fost informați despre obligațiunea achitării taxei de stat în mărime de 18 750 lei pînă la data de 12.10.2016, ora 10:00.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 28 septembrie 2016 este depusă în termen.

Potrivit art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC în funcție de situația materială dificilă și probele prezentate persoana fizică poate fi scutită de instanța de judecată de la plata taxei de stat.

Din materialele cauzei rezultă că la 20 aprilie 2016 Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji, Dmitrii Dermenji și Velișco Serghei, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 s-a respins cererea apelanților Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji, Dmitrii Dermenji cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătoria Botonica mun. Chișinău din 23 martie 2016 și s-a stabilit apelanților termen pînă la data de 12 octombrie 2016 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 18 750 lei.

Se cere a fi precizat că scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art. 85 alin.(4) CPC, este un drept al instanței de judecată, dictat de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr. 1216 - XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul atestă faptul că, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat s-a invocat doar că Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji se află într-o situație material dificilă și sunt în incapacitate de a o achita. (f.d. 172-174)

În acest sens Colegiul reține că recurenții Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji nu au prezentat probe în vederea determinării situației materiale reale a acestora și determinării imposibilității de a suporta cheltuielile vizate de plata taxei de stat sau caracterul excesiv al acesteia comparativ cu veniturile acestora.

De altfel, CtEDO a reinterat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy -Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Reieșind din prevederile art. 85 și art. 118 CPC, urma ca instanței de judecată să-i fi fost administrate probe, care ar evidenția veniturile declarate de către apelanți, deținerea/sau nu în proprietate a cărorva bunuri mobile sau imobile, cât și faptul deținerii/sau nu a calității de fondator sau asociat în careva societăți comerciale etc., care urmau să confirme imposibilitatea achitării taxei de stat, însă, aceștia au evitat să probeze acele circumstanțe care fac imposibilă achitarea taxei de stat în mărime de 18 750 lei.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel în mod just a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, nefiind justificată necesitatea scutirii de la plata taxei de stat, în condițiile în care nu s-a confirmat imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de 18 750 lei de către apelanții/recurenți Rodionov Alexandr, Valentna Dermenji și Dmitrii Dermenji.

Abordarea recurenților privind lipsa mijloacelor financiare a fost formulată în mod evaziv și incomplet și nu poate fi reținută întru determinarea situației materiale reale.

Totodată, Colegiul urmează să respingă argumentele recurențilot precum că cauza civilă a fost examinată în absența lor, nefiind înștiințați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, or, la materialele cauzei este confirmare că la adresele părților indicate în cererea de apel a fost expediată citația, prin care li s-a comunicat că la 14 septembrie 2016, ora 10:00 este fixată ședința pentru examinarea chestiunii scutirii apelanților de la plata taxei de stat.(f.d. 168, 172, vol. II)

Potrivit art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În aceste condiții, Colegiul apreciază recursul declarat de Rodionov Alexandr, Valentna Dermenji și Dmitrii Dermenji, ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, ori încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 este întemeiată și justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, reținute în mod corect de instanța de judecată, motiv pentru care încheierea recurată urmează a fi menținută.

În temeiul celor expuse, în baza art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge cererea de recurs declarată de către Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodionov Alexandr împotriva Valentinei Dermenji și Dmitrii Dermenji, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP”, Rodionov Oxana, Grigorescu Ala privind declararea valabilității actului juridic și înregistrarea în registrul bunurilor imobile, cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji către Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Rodionov Alexandr, Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP” și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind declararea nulității actului juridic și grevării dreptului de proprietate, cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni către Societatea cu Răspundere Limitată „UCFESCIV GRUP”, Cotic Iurie, Cotic Aurica, Societatea cu Răspundere Limitată „Cotcom-Grup”, Velișco Serghei, Rodionov Alexandr, Valentina Dermenji și Dmitrii Dermenji privind încasarea sumei și deposedarea de bunuri cu transmiterea în posesia băncii pentru vânzare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas